

Súd: Mestský súd Bratislava IV
Spisová značka: B3-16C/31/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1322202409
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ivana Fekete
ECLI: ECLI:SK:MSBA4:2024:1322202409.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Mestský súd Bratislava IV, v konaní pred sudkyňou Mgr. Ivanou Fekete, v spore žalobcu: Prima banka Slovensko, a. s., so sídlom v Žiline, Hodžova 11, IČO: 31575951, proti žalovanému: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXXX/X, D., o zaplatenie 1.392,70 eur s príslušenstvom

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi úrok vo výške 19,90 % ročne zo sumy 1.392,70 eur od 11.06.2014 do zaplatenia, a to v lehote do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

II. Súd priznáva žalobcovi voči žalovanému v plnom rozsahu nárok na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie, vrátane trov pôvodného konania pred bývalým Okresným súdom Bratislava III. sp. zn. 16C/489/2015, nárok na náhradu trov odvolacieho konania a dovolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou zo dňa 16.06.2014, pôvodne vedenou na bývalom Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 16C/486/2015 (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) voči žalovanému domáhal zaplatenia istiny v sume 1.392,70 euro, úrokov v sume 122,59 euro, sankčných poplatkov v sume 13,18 euro, úroku výške 19,90 % ročne z istiny 1.392,70 euro od 11.06.2014 do zaplatenia, úroku z omeškania vo výške 8 % ročne z istiny a úrokov od 15.05.2014 do zaplatenia, poplatkov za upomienky v sume 60 euro a náhrady trov konania. Skutkovým základom žaloby bolo, že žalobca a žalovaný dňa 14.12.2012 uzatvorili úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX (ďalej len „Zmluva“), na základe ktorej poskytol žalobca žalovanému peňažné prostriedky vo výške 2.000 euro na odporcom určený účet č. XXXXXXXXXXX/XXXX. Poskytnutý úver a úroky s príslušenstvom sa žalovaný zaviazal splácať v pravidelných mesačných anuitných splátkach, pričom celý úver bol povinný splatiť do 19.11.2015. Žalovaný po vyčerpaní poskytnutého úveru porušil svoje zmluvné povinnosti a preto bol listom zo dňa 22.04.2014 vyzvaný na predčasné splatenie úveru v lehote do 14.05.2014, avšak doposiaľ pohľadávku žalobcovi neuhradil. Pohľadávka žalobcu predstavovala celkovú sumu 1.588,47 euro a pozostáva z nezaplatenej istiny úveru v sume 1.392,70 eur, dohodnutých úrokov v sume 122,59 euro, sankčných poplatkov v sume 13,18 euro a poplatkov za upomienky v sume 60 euro, pričom istina úveru a nezaplatené úroky sú od 15.05.2014 sankcionované sankčnou províziou vo výške 8 % ročne v zmysle § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka.

2. Vo veci rozhodol súd prvej inštancie rozsudkom z 13.10.2016, sp. zn. 16C/486/2015-78 v spojení s opravným uznesením z 13.01.2017, sp. zn. 16C/486/2015-88, ktorým uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu v sume 1.392,70 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8 % ročne z istiny od 15.05.2014 do zaplatenia, vo zvyšku žalobu zamietol a rozhodol, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania.

3. Právne posúdil okresný súd vec podľa § 1 ods. 1, 2, § 2 ods. 2 písm. a/, § 261 ods. 6 písm. d/, § 497 Obchodného zákonníka, § 1 ods. 2, § 52 ods. 1, 2, 3, 4, § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov (ďalej aj „OZ“), § 25a ods. 1, § 1 ods. 1, 2, § 2 písm. d/, § 11 ods. 1, 2, § 9 ods. 1 a 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, pričom dospel k záveru, že Zmluva uzavretá medzi stranami je zmluvou spotrebiteľskou, ktorá musí obsahovať náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a/ až k/, r/ a y/ zákona č. 129/2010 Z.z., a absencia niektovej z nich má za následok bezpoplatkovosť a bezúročnosť ním poskytnutého úveru. Konštatoval, že jednou z týchto náležitostí je údaj o výške, počte a termínoch splátky istiny, úrokov a iných poplatkov (§ 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z. z.), avšak zo Zmluvy nevyplýval údaj o tom, koľko žalovaný pri každej splátke zaplatí konkrétne na istinu úveru, na úroky, prípadne ďalšie dohodnuté poplatky, nakoľko žalobca poskytol žalovanému len údaj o celkovej mesačnej splátke, ktorá výšku splátky istiny úveru, úrokov, prípadne iných poplatkov nekonkretizovala. Preto je potrebné žalobcom poskytnutý úver považovať podľa § 11 ods. 1 písm. a/ zákona č. 129/2010 Z.z. za bezúročný a bez poplatkov a na žalobca sa mohol domáhať voči žalovanému len vrátenia istiny úveru a úrokov z omeškania z dlžnej istiny úveru. Súd preto dospel k záveru, že žaloba je dôvodná len v časti vrátenia nezaplatennej istiny úveru v sume 1.392,70 eur a vo zvyšnej časti - nároku na zaplatenie úroku v sume 122,59 eur, sankčných poplatkov v sume 13,18 eur a úroku vo výške 19,90 % ročne z nezaplatennej istiny od 11.06.2014 do zaplatenia považoval súd nárok za nedôvodný, z ktorého dôvodu v tejto časti žalobu zamietol. Rovnako súd zamietol žalobu v časti nároku na zaplatenie nákladov spojených s uplatnením pohľadávky (poplatok za upomienky v sume 60 eur), ktorý nebol v konaní preukázaný. Súd prvej inštancie rozhodol o náhrade trov konania podľa § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku zák. č. 160/2015 Z. z. v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) a vyslovil, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo, nakoľko mal žalobca vo veci úspech len čiastočný.

4. Na základe odvolania žalobcu do zamietajúcej časti rozhodnutia súdu prvej inštancie, Krajský súd v Bratislave (ďalej ako „odvolací súd“) preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti a v medziach odvolacích dôvodov, ktorými je viazaný a rozsudkom z 25.02.2020, sp.zn. 8Co/147/2017-104 rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zmenil tak, že žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi úroky v sume 101,80 eur. Vo zvyšnej napadnutej časti odvolací súd rozsudok potvrdil. O náhrade trov konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 a 2 v spojení s § 255 ods. 2 CSP tak, že žiadnej zo strán nepriznal právo na náhradu trov konania vzhľadom na to, že obe strany mali v konaní čiastočný úspech.

5. Odvolací súd konštatoval, že sa stotožnil so súdom prvej inštancie, že nárok žalobcu na zaplatenie poplatkov za upomienky v sume 60 eur nebol nepreukázaný, keď dospel k záveru, že žaloba žalobcu v tejto časti nie je neúplná alebo nezrozumiteľná a je zrejmé, že žalobca si uplatnil nárok na náhradu poplatkov za upomienky v sume 60 eur, čo je hmotnoprávny nárok podľa § 121 ods. 3 OZ na náhradu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky, ktorého dôvodnosť, výšku a aj účelnosť musí žalobca preukázať (I. ÚS 246/2019-14), avšak tento nárok nebol žalobcom v konaní riadne tvrdený, a ani preukázaný. K rovnakému záveru dospel odvolací súd aj ohľadom nároku na zaplatenie sankčných poplatkov v sume 13,18 eur, pri ktorom si žalobca taktiež nespĺnil povinnosť tvrdenia, a ani dôkaznú povinnosť, keď tento nárok žiadnym spôsobom nešpecifikoval, neuviedol rozhodujúce skutočnosti týkajúce sa jeho vzniku, ani za aké obdobie si tento nárok vyčíslil a dôvodnosť tohto nároku nepreukázal.

6. Odvolací súd sa však nestotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavretá medzi stranami neobsahuje náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z. z., a to údaj o výške, počte a termíne splátky istiny, úrokov a iných poplatkov a z toho dôvodu žalobcom poskytnutý úver treba považovať za bezúročný a bez poplatkov, nakoľko žalobca poskytol žalovanému len údaj o celkovej mesačnej splátke. Poukázal pritom na Smernicu Európskeho parlamentu a Rady č. 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere, v ktorá v preambule stanovuje, že zmluva o úvere by mala zrozumiteľným a stručným spôsobom poskytovať všetky potrebné informácie, aby sa mohol spotrebiteľ oboznámiť so svojimi právami a povinnosťami, ktoré mu z nej vyplývajú a ohľadom výkladu § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z.z. v znení platnom v čase uzavretia Zmluvy, odvolací súd odkázal na rozsudok Európskeho súdneho dvora z 09.11.2016 vo veci C-42/15, Home Credit Slovakia a.s. proti E. D., podľa ktorého sa čl. 10 ods. 2 písm. h/ uvedenej smernice a písm. i/ majú vykladať v tom zmysle, že zmluva o úvere na dobu určitú stanovujúca

amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie tejto istiny. Nie je preto potrebné, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala číselné vyjadrenie toho, aká je konkrétna vnútorná skladba tejto anuitnej splátky. Tento záver vyplýva aj z uznesení Najvyššieho súdu SR z 28.02.2018 sp.zn. 3Cdo 146/2017, zo 17.04.2018 sp.zn. 3Cdo 56/2018 a taktiež z uznesenia Najvyššieho súdu SR 6Cdo 113/2018 zo dňa 30.07.2019, v ktorom Najvyšší súd uviedol „vychádzajúc z účelu právnej úpravy, vymedzeného v dôvodovej správe k zákonu č. 129/2010 Z.z., a vychádzajúc z účelu a obsahu Smernice 2008/48/ES, nemožno od dodávateľov v zmluvách uzatváraných podľa uvedeného zákona žiadať, aby v nich uvádzali presný rozpis plánovanej amortizácie dlhu, teda rozpis splátok po častiach (samostatne vo väzbe na istinu, úrok a poplatky). Potom za použitia eurokonformného výkladu je potrebné dospieť k záveru, že ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z. z. ak aj uvádza pojmy „výška“, „počet“ či „termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov“ len spresňuje, čo splátka úveru zahŕňa. Na tomto základe odvolací súd potom uzavrel, že v danom prípade nemožno spotrebiteľský úver považovať za bezúročný a bez poplatkov len z dôvodu, že v predmetnej Zmluve nebol konkretizovaný údaj o výške splátky istiny úveru, úrokov, prípadne iných poplatkov a obsahovala iba údaj o výške mesačnej splátky, čo možno považovať za dostatočné informácie pre posúdenie rozsahu a splatnosti záväzku žalovaného. Žalobcovi preto vzniklo právo aj na úroky a sporné zostalo iba to, za aké obdobie mu nárok na úroky z úveru vznikol. Odvolací súd k tomu uviedol, že doposiaľ vo svojej rozhodovacej činnosti vychádzal zo záveru, že veriteľ má v prípade omeškania dlžníka (spotrebiteľa) popri úrokoch z omeškania právo i na dohodnuté úroky zo spotrebiteľského úveru, ktoré možno požadovať súbežne s úrokmi z omeškania aj po splatnosti celého úveru, a to až do úplného vrátenia istiny takéhoto úveru, avšak z dôvodu rozdielov rozhodovacej činnosti jednotlivých senátov na Občianskoprávnom kolégiu Krajského súdu v Bratislave bolo dňa 20.02.2019 prijaté zjednocujúce Stanovisko č. 1/2019, podľa ktorého: „V prípade plnenia zo spotrebiteľského úveru, zmluvný úrok odo dňa účinkov zosplatnenia úveru veriteľovi nepatrí. Veriteľ má právo na zaplatenie zmluvných úrokov len do vyhlásenia predčasnej splatnosti s tým, že následne už právo na dohodnutý úrok z úveru nevzniká, vzniká iba právo na úrok z omeškania. V opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťažovaniu v podobe úrokov z úveru, ako i úrokov z omeškania, čo spôsobuje značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi účastníkmi /rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 6Co 56/2018 z 28.marca 2018/“, (ďalej len „Stanovisko č. 1/2019“). Preto sa odvolací súd zaoberal otázkou, či v preskúmvanej veci nie je na mieste vychádzať z uvedených právnych záverov prijatých v citovanom Stanovisku č. 1/2019 a dospieť k záveru, vychádzajúc zo zásady právnej istoty (čl. 2 Základných zásad CSP a ustálená judikatúra ÚS SR), že pri posudzovaní práva veriteľa popri úrokoch z omeškania, na dohodnuté úroky zo spotrebiteľského úveru aj za dobu po vyhlásení mimoriadnej splatnosti celého úveru až do úplného vrátenia istiny, možno za stavu chýbajúcej ustálenej rozhodovacej činnosti Najvyššieho súdu SR k danej otázke, zabezpečiť dôsledné rešpektovanie zásady právnej istoty iba tak, že odvolací súd, bude vychádzať z právnych záverov vyslovených v tomto Stanovisku č. 1/2019 a preto uzavrel, že v prípade plnenia zo spotrebiteľského úveru veriteľovi zmluvný úrok za dobu od okamihu zosplatnenia úveru do splatenia istiny nepatrí. Keďže žalobca nemá právo na úrok odo dňa 15.05.2014 z dôvodu predčasného zosplatnenia úveru ku dňu 14.05.2014, nemôže mu vzniknúť ani právo na úroky z omeškania z týchto úrokov od 15.05.2014 do zaplatenia. Na základe toho odvolací súd uviedol, že žalobca má preto nárok na zaplatenie úrokov len v sume 101,80 eur a vo zvyšnej časti uplatnených úrokov posúdil odvolací súd žalobu ako nedôvodnú, pretože odo dňa predčasného zosplatnenia úveru veriteľovi už úrok nepatrí.

7. Za daného stavu veci rozsudok súdu v inštancie z 13.10.2016, sp. zn. 16C/486/2015-78 v spojení s opravným uznesením z 13.01.2017, sp. zn. 16C/486/2015-88 a rozsudkom odvolacieho súdu z 25.02.2020 sp. zn. 8Co/147/2017 nadobudol právoplatnosť dňa 04.01.2017 a vykonateľnosť dňa 10.01.2017 v I. výroku, ktorým súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu v sume 1.392,70 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8 % ročne z istiny od 15.05.2014 do zaplatenia, ktorý nebol napadnutý odvolaním.

8. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie v časti zamietnutého nároku na zmluvný úrok vo výške 19,90 % ročne zo sumy 1.392,70 eur od 11.06.2014 do zaplatenia, (najskôr) výrokom rozsudku bývalého Okresného súdu Bratislava III z 13.10.2016 sp. zn. 16C/486/2015-78 a následne výrokom, ktorým odvolací súd rozsudkom z 25.02.2020 sp. zn. 8Co/147/2017 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie v zamietajúcej časti nároku na zmluvný úrok vo výške 19,90 % ročne zo sumy 1.392,70 eur od 11.06.2014 do zaplatenia a žalobca žiada, aby dovolací súd v tomto rozsahu výrokov súdov oboch inštancií zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

9. O dovolaní v uvedenom rozsahu rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej ako „dovolačí súd“) uznesením zo dňa 31.03.2022, sp. zn. 2Cdo/333/2020-161 tak, že rozsudok odvolacieho súdu z 25.02.2020 sp. zn. 8Co/147/2017 a rozsudok bývalého Okresného súdu Bratislava III z 13.10.2016 sp. zn. 16C/486/2015-78 vo výroku, ktorým súd vo zvyšnej časti žalobu zamietol (napadnutý odvolaním) a vo výroku o trovách konania podľa § 449 ods. 1 a 2 CSP zrušil a vec v rozsahu zrušenia vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie podľa § 450 CSP, konštatujúc prípustnosť a dôvodnosť dovolania žalobcu, nakoľko rozsudok odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

10. Dovolačí súd svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že ide o dovolanie podané žalobcom v obdobnej veci, aká už bola v počte aspoň päť predmetom konania pred dovolacím súdom na základe skoršieho dovolania toho istého dovolateľa, pričom v týchto konaniach bola podrobne riešená aj otázka prípustnosti a dôvodnosti jeho dovolania v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ CSP na ktoré dovolací súd poukazuje a sa s ich odôvodneniami v celom rozsahu stotožňuje (porovnaj napr. konania vedené na dovolacom súde pod sp. zn. 4 Cdo 11/2021, 4 Cdo 22/2021, 4 Cdo 94/2021, 7 Cdo 24/2021, 7 Cdo 48/2021) s tým, že dovolací súd už ďalšie dôvody neuvádza (§ 452 ods. 1 CSP).

11. Dovolačí súd iba doplnil, že žalobcom nastolenú právnu otázku už dovolací súd riešil rozhodnutím zo 16.06.2020, sp. zn. 5Cdo/42/2020, ktoré občianskoprávne kolégium najvyššieho súdu na zasadnutí konanom 30.03.2021 prijalo ako rozhodnutie zásadného významu, určené na zverejnenie v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 1/2021 ako rozhodnutie č. R 5/2021 a ktorého právna veta znie: „Po vyhlásení predčasnej splatnosti spotrebiteľského úveru veriteľovi náleží úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí.“, pričom dovolací súd sa od uvedeného právneho názoru nepovažuje za potrebné odkloniť. Poukázal tiež na to, že na uvedené rozhodnutie nadviazali aj ďalšie rozhodnutia najvyššieho súdu, napr. sp. zn. 1 Cdo 94/2019, 2 Cdo 83/2020, 3 Cdo 35/2020, 4 Cdo 66/2020, 5 Cdo 46/2020, 6 Cdo 56/2020, 7 Cdo 186/2020, 8 Cdo 135/2020, 9 Cdo 24/2020, v dôsledku čoho možno v ňom uvedený právny názor ohľadom predmetnej právnej otázky považovať za ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu.

12. V danom štádiu konania ostal predmetom sporu nárok na zmluvný úrok vo výške 19,90 % ročne zo sumy 1.392,70 eur od 11.06.2014 do zaplatenia, pôvodne zamietnutý výrokom rozsudku bývalého Okresného súdu Bratislava III z 13.10.2016 sp. zn. 16C/486/2015-78 (z dôvodu posúdenia spotrebiteľského úveru na základe Zmluvy za bezúročný a bez poplatkov podľa § 11 ods. 1 písm. a/ zákona č. 129/2010 Z. z., z dôvodu absencie údaju o tom, koľko žalovaný zaplatí konkrétne pri každej splátke na istinu úveru, na úroky, prípadne ďalšie dohodnuté poplatky, ako jednej z náležitostí vyžadovanej § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z. z., ods. 3 rozsudku) a potvrdený výrokom rozsudku odvolacieho súdu rozsudkom z 25.02.2020 sp. zn. 8Co/147/2017 (z iného právneho dôvodu, keď odvolací súd za použitia eurokonformného výkladu dospel k záveru, že v danom prípade nemožno spotrebiteľský úver podľa Zmluvy považovať za bezúročný a bez poplatkov, nakoľko údaj o výške mesačnej splátky možno považovať za dostatočné informácie pre posúdenie rozsahu a splatnosti záväzku žalovaného a žalobcovi vzniklo právo aj na úroky; za sporné odvolací súd považoval iba to, za aké obdobie mu nárok na úroky z úveru vznikol, pričom vychádzal zo zjednocujúceho stanoviska č. 1/2019 zo dňa 20.02.2019 občianskoprávneho kolégia KS v Bratislave a zo zásady právnej istoty, podľa ktorého v prípade plnenia zo spotrebiteľského úveru veriteľovi zmluvný úrok za dobu od okamihu zosplatenia úveru do splatenia istiny nepatrí a veriteľ má právo na zaplatenie zmluvných úrokov len do vyhlásenia predčasnej splatnosti, ods. 6. rozsudku).

13. Podľa Čl. 8 Základných princípov CSP, strany sú povinné označiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci samej a podprieť svoje tvrdenia dôkazmi, a to v súlade s princípom hospodárnosti a podľa pokynov súdu.

14. Podľa § 151 ods. 1 CSP, skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné.

15. Podľa § 151 ods. 2 CSP, ak strana poprie skutkové tvrdenia, ktoré sa týkajú jej konania alebo vnímania, uvedie vlastné tvrdenie o predmetných skutkových okolnostiach, inak je popretie neúčinné.

16. Podľa § 215 ods. 1 CSP súd rozhodne na základe zisteného skutkového stavu.

17. Podľa § 290 CSP spotrebiteľský spor je spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou.

18. Podľa § 295 CSP súd môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Súd aj bez návrhu obstará alebo zabezpečí taký dôkaz.

19. Podľa § 297 veta prvá CSP súd na prejednanie sporu nariadi pojednávanie.

20. Podľa § 183 ods. 1 CSP pojednávanie sa môže odročiť len z dôležitých dôvodov. Pojednávanie môže byť na návrh strany odročené len vtedy, ak sa strana alebo jej zástupca z dôležitých dôvodov nemôže dostaviť na pojednávanie a zároveň od nich nemožno spravodlivo žiadať, aby sa na pojednávaní nechali zastúpiť.

21. Podľa § 455 CSP ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd viazaný právnym názorom dovolacieho súdu.

22. Súd nariadil na prejednanie veci pojednávanie na deň 19.03.2024, na ktoré mali strany sporu doručenie predvolania vykázané riadne a včas; žalobca dňa 05.01.2024 a žalovaný dňa 10.01.2024 postupom podľa § 116 ods. 3 CSP (čl. 15-16). Žalobca podaním zo dňa 05.01.2024 ospravedlnil neprítomnosť na súdnom pojednávaní z dôvodu hospodárnosti konania a pracovnej zaneprázdnenosti s úmyslom predísť navyšovaniu trov konania (využívajúc právo strany sporu nezúčastniť sa pojednávania, uznesenie NS SR z 14.09.2011, sp. zn. 3Cdo/40/2011) a súhlasil, aby súd konal a rozhodol vo veci v neprítomnosti žalobcu. Žalobca ďalšie dokazovanie nenavrhol, nakoľko všetky relevantné tvrdenia a dôkazy obsahuje žaloba vo veci, ďalšie podania a predložené dôkazy. Žalovaný bol v konaní pasívny.

23. Súd preto za splnenia procesných podmienok podľa § 180 CSP vec prejednal na pojednávaní v neprítomnosti strán sporu, pričom bez prednesov strán sporu sa súd oboznámil so skutkovými tvrdeniami žalobcu uvedenými v žalobe, z vykonaného dokazovania predloženými listinami v rámci doterajšieho konania, a to: úverovou zmluvou č. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX zo dňa 14.12.2012, Výzvou zo dňa 22.04.2014 na predčasné splatenie úveru, Výpisom z hlavnej knihy žalobcu zo dňa 15.05.2014, Výpisom z osobného účtu žalovaného za mesiac 12/2012 (konanie pôvodne vedené bývalým OS BA III. pod sp. zn. 16C/486/2015), ako aj skutočnosťami vyplývajúcimi z verejných registrov (napr. obchodného registra a pod.), na základe ktorého mal za preukázaný skutkový stav, rozhodujúci pre právne posúdenie veci, vychádzajúc z právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v rozhodnutí v predmetnej veci, ktorým je súd podľa § 455 CSP viazaný - uznesenie NS SR zo dňa 31.03.2022, sp. zn. 2Cdo/333/2020-161, právoplatné 19.05.2022 (ods. 7. až 12. rozsudku).

24. Strany sporu ďalšie návrhy na dokazovanie nemali a preto súd podľa § 182 CSP vyhlásil dokazovanie za skončené a na základe zisteného skutkového stavu, vo veci vyhlásil rozsudok (§ 219 ods. 2 prvej vety CSP).

25. V danom prípade mal súd pri absencii popretia skutkových tvrdení žalobcu za nesporné, že žalobca ako právnická osoba – podnikateľ, podnikajúci v oblasti poskytovania úverov (banka) a žalovaný ako fyzická osoba – nepodnikateľ, uzatvorili dňa 14.12.2012 zmluvu o úvere č. XXXXX (ďalej už len „Zmluva“), predmetom ktorej bol záväzok žalobcu poskytnúť žalovanému peňažné prostriedky formou splátkového úveru za účelom splatenie záväzkov žalovaného, za podmienok uvedených v Zmluve a vo Všeobecných obchodných podmienkach žalobcu, ktoré tvorili neoddeliteľnú súčasť Zmluvy a zároveň záväzok žalovaného riadne a včas úver splácať, platiť poplatky súvisiace s poskytnutým úverom uvedené v Zmluve a vo Všeobecných obchodných podmienkach a Sadzobníku. Zo Zmluvy vyplývalo, že žalobca a žalovaný sa dohodli na výške úveru v sume 2.000 eur, poskytnutého žalobcom žalovanému na splatenie záväzkov žalovaného, s fixným úrokom vo výške 19,90 % ročne; poplatkom za správu úverového účtu v sume 1,99 eur mesačne, výškou mesačnej splátky v sume 73,49 eur/mesiac, počtom splátok 36 so splatnosťou splátok vždy k 19. dňu v mesiaci, termínom prvej splátky dňa 19.12.2012 s konečnou splatnosťou úveru dňa 19.11.2015. Zo Zmluvy ďalej vyplýval údaj o ročnej priemernej miere nákladov (RPMN) vo výške 24,68 %, priemernej RPMN ku dňu podpisu Zmluvy vo výške 20,90 %, celkovej čiastke, ktorú mal žalovaný splatiť v sume 2.717,28 eur a pre prípad omeškania s úhradou úveru v lehote splatnosti, Zmluva obsahovala dojednanie, že žalobca má právo popri úroku z poskytnutých peňažných prostriedkov, požadovať od žalovaného aj úrok z omeškania vo výške 8 % ročne z nesplatených častí úveru, až do jej zaplatenia. Ďalej sa žalobca a žalovaný sa v Zmluve dohodli, že

peňažné prostriedky z úveru žalobca poukáže na určený účet žalovaného, že žalovaný uzatvoril Zmluvu na vlastný účet, pričom sa zaviazal, že prostriedky, ktoré bude používať na zaplatenie pohľadávok žalobcu (banky) podľa Zmluvy, budú jeho vlastníctvom. Podľa Zmluvy ak žalovaný poruší alebo nesplní akýkoľvek záväzok vyplývajúci zo Zmluvy, žalobca môže žiadať predčasné splatenie zostatku úveru s príslušenstvom, za podmienok uvedených v Zmluve a Všeobecných obchodných podmienkach.

26. Z Výpisu z účtu žalovaného vyplývalo, že žalovaný z titulu uzatvorenej Zmluvy dňa 14.12.2012 čerpal celú výšku žalobcom poskytnutého úveru na úverový účet žalovaného č. XXXXXXXXXXXX/XXXX vedený v F. D. G., H..

27. Podľa Výpisu z hlavnej knihy žalobcu k 15.05.2014 pre žalovaného (pod č. klienta 167153), žalovaný po dňa Zmluvy čerpal úver vo výške 2000 eur, pričom k 15.05.2014 predstavovala výška omeškaných splátok (istina + úrok) spolu sumu 282,65 eur pri výške anuitnej splátky 73,49 eur. Potom k 15.05.2014 predstavovala nezaplatená istina úveru (zostatok úveru) sumu 1.392,70 eur, nezaplatené úroky sumu 101,80 eur, nezaplatené sankčné poplatky sumu 4,21 eur (spolu 1.498,71 eur) a úroky vo výške 19,90 % p.a. z nezaplatenej istiny úveru, 8 % p.a. sankčný poplatok nezaplatenej istiny a 8 % p.a. sankčný poplatok z nezaplatených úrokov.

28. Žalobca Výzvou na predčasné splatenie úveru zo dňa 22.04.2014 upozornil žalovaného, že neplní podmienky Zmluvy a neuhrádza splátky úveru a žalovanému oznámil, že žalobca na základe toho rozhodol o predčasnej splatnosti celého úveru a vyzval ho na jednorazovú úhradu celej zostávajúcej sumy úveru vo výške 1.509,58 eur s príslušenstvom na uvedený účet najneskôr do 14.05.2014.

29. Žalovaný na uvedenú výzvu nereagoval a zosplatený úver neuhradil, a to ani sčasti .

30. Podľa § 261 ods. 6 Obchodného zákonníka touto časťou zákona sa spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkové vzťahy zmluvy o úvere.

31. Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

32. Podľa § 499 Obchodného zákonníka za dojednanie záväzku veriteľa poskytnúť na požiadanie peňažné prostriedky možno dojednať odplatu, ak poskytovanie úveru je predmetom podnikania veriteľa.

33. Podľa § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške.

34. Podľa § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka dlžník je oprávnený vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky pred dobou určenou v zmluve. Úroky je povinný zaplatiť len za dobu od poskytnutia do vrátenia peňažných prostriedkov.

35. Podľa § 504 Obchodného zákonníka dlžník je povinný vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky v dojednanej lehote, inak do jedného mesiaca odo dňa, keď ho o ich vrátenie veriteľ požiadal.

36. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

37. Podľa § 52 ods. 2 OZ, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzať tohto ustanovenia, sú neplatné.

38. Podľa § 52 ods. 3 OZ dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

39. Podľa § 52 ods. 4 OZ spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

40. Podľa § 53 ods. 1 OZ spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

41. Podľa § 53 ods. 9 OZ ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

42. Podľa § 565 OZ ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

43. Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení úč. od 01.01.2011 (ďalej len „zákon č. 129/2010 Z. z.“), tento zákon upravuje práva a povinnosti súvisiace s poskytovaním spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa.

44. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

45. Podľa § 2 písm. a), b), g), h) a i) zákona č. 129/2010 Z. z.

a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania, 5a)

b) veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti,

d) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom,

g) celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a to najmä poistné, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok,

h) celkovou čiastkou, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, súčet celkovej výšky spotrebiteľského úveru a celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom,

i) ročnou percentuálnou mierou nákladov celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vyjadrené ako ročné percento z celkovej výšky spotrebiteľského úveru podľa § 19.

46. Podľa § 7 ods. 1 veta prvá zákona č. 129/2010 Z. z., veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru

47. Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

48. Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) adresu veriteľa, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- d) meno, priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov
- k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,

x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,
y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.

49. Podľa § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1.,

b) je v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

50. Podľa § 19 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. ročná percentuálna miera nákladov spotrebiteľského úveru sa vypočíta podľa vzorca uvedeného v prílohe č. 2.

51. Podľa § 19 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z., na účel výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov sa použijú celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom s výnimkou poplatkov, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť za nedodržanie akýchkoľvek záväzkov ustanovených v zmluve o spotrebiteľskom úvere, a iných poplatkov okrem kúpnej ceny, ktorú je spotrebiteľ povinný zaplatiť za kúpu tovaru alebo uskutočnenie služieb bez ohľadu na to, či sa operácia vykoná v hotovosti alebo na úver. Náklady na vedenie účtu, na ktorom sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, náklady na používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a ostatné náklady na platobné transakcie sa zahrnú do celkových nákladov spotrebiteľa spojených s úverom, ak otvorenie účtu nie je dobrovoľné a náklady na účet neboli zrozumiteľne a samostatne uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere alebo v akejkoľvek inej zmluve uzavretej so spotrebiteľom.

52. Podľa § 559 Občianskeho zákonníka splnením dlh zanikne. Dlh musí byť splnený riadne a včas.

53. Ako už bolo uvedené, predmetom dovolacieho konania bol súdom prvej inštancie zamietnutý nárok žalobcu uplatnený na základe Zmluvy na zaplatenie zmluvného úroku 19,90 % ročne z istiny od 11.06.2014 do zaplatenia, a to z dôvodu bezúročnosti a bezpoplatkovosti Zmluvy v zmysle § 11 ods. 1 písm. a/ zákona č. 129/2010 Z.z., potvrdený v tejto zamietajúcej časti odvolacím súdom z iného právneho dôvodu a to, že žalobcovi ako veriteľovi zmluvný úrok za dobu od okamihu zosplatenia úveru do splatenia istiny nepatrí v zmysle Stanoviska č. 1/2019, pričom dovolací súd po pripustení dovolania uvedené rozhodnutia súdov oboch inštancií zrušil a vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie, s odkazom na ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu v nastolenej právnej otázke týkajúcej sa zmluvných úrokov po zosplatení úveru podľa R 5/2021, bolo úlohou súdu prvej inštancie prejednať a rozhodnúť spor o tomto nároku podľa citovanej právnej úpravy a riadiac sa vysloveným právnym záverom dovolacieho súdu v zmysle § 455 CSP.

54. Vzhľadom na uvedené, súd zistený skutkový stav (ods. 25. až 29. rozsudku) posúdil podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka, Občianskeho zákonníka a zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom v čase uzatvorenia Zmluvy a dospel k záveru, že žalobca a žalovaný uzatvorili dňa 14.12.2012 v písomnej forme Úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX (ďalej len „Zmluva“), predmetom ktorej bolo poskytnutie peňažnej pôžičky žalovanému za dohodnutých podmienok, ktorú sa žalovaný zaviazal vrátiť formou mesačných anuitných splátok spolu s úrokmi a poplatkami. Zmluva obsahovala podstatné znaky zmluvy o úvere podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka a ktorá podľa § 261 ods.6 písm. d) Obchodného zákonníka predstavuje absolútny obchodno-záväzkový vzťah, na ktorý sa bez ohľadu na povahu účastníkov pri jeho uzatváraní použil právny režim Obchodného zákonníka, okrem tých práv a povinností, ktoré Obchodný zákonníka neupravuje a na ktoré sa v zmysle § 1 ods. 2 Obchodného zákonníka použil právny režim, resp. právna úprava obsiahnutá v Občianskom zákonníku (napr. právna úprava spotrebiteľských zmlúv a pod.). Zároveň je predmetná Zmluva zmluvou spotrebiteľskou, s ohľadom na charakter zmluvných strán, keď žalobca vystupoval pri jej uzatváraní a plnení ako dodávateľ (§ 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka) a žalovaný ako spotrebiteľ (§ 53

ods. 4 Občianskeho zákonníka). Na základe toho sa na daný záväzkový vzťah prednostne vzťahujú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keby sa inak mali použiť ustanovenia Obchodného zákonníka (napr. vznik a zánik záväzkov, omeškanie dlžníka a pod.) a tiež ustanovenia osobitného zákona č. 129/2010 Z.z., upravujúceho zmluvy o spotrebiteľskom úvere, v znení účinnom v čase uzatvorenia predmetnej úverovej Zmluvy.

55. Spotrebiteľská zmluva uzatvorená medzi žalobcom a žalovaným musí podľa zákona č. 129/2010 Z.z. mať písomnú formu (§ 9 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z.) a obsahovať, okrem všeobecných náležitostí (v tomto prípade všeobecných náležitostí zmluvy o úvere podľa Obchodného zákonníka), osobitné náležitosti vymedzené v § 9 ods. 2 a § 7 tohto zákona. Nedostatok písomnej formy zmluvy o spotrebiteľskom úvere, absencia niektorých osobitných náležitostí (konkrétne náležitosti uvedené § 9 ods. 2 písm. a) až l), s), z) a aa) a § 7 ods. 1 a 15 zákona č. 129/2010 Z.z.), uvedenie nesprávnej RPMN v neprospech spotrebiteľa alebo RPMN, ktorá prekračuje najvyššiu prípustnú výšku odplaty stanovenej podľa osobitných predpisov 18aa), má podľa § 11 ods. 1 a 2 zákona č. 129/2010 Z.z. za následok, že veriteľom poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Potom ak zmluva o spotrebiteľskom úvere nebola uzatvorená v písomnej forme alebo v nej absentujú niektoré z vyššie uvedených osobitných náležitostí, je v nej uvedený nesprávny údaj o RPMN v neprospech spotrebiteľa alebo RPMN, ktorá prekračuje najvyššiu prípustnú výšku odplaty podľa osobitného predpisu alebo veriteľ pri uzatvorení zmluvy nekonal s odbornou starostlivosťou v zmysle § 7 cit. zákona, môže sa v súdnom konaní veriteľ úspešne domáhať vrátenia len nesplatenej istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru.

56. V danom prípade súd po preskúmaní Zmluvy podľa uvedených princípov a citovaných ustanovení zákona zistil, že Zmluva uzatvorená medzi žalobcom a žalovaným obsahla všetky zákonom vyžadované náležitosti, možno ju považovať za platne uzatvorenú a nemožno ju považovať za bezúročnú a bez poplatkov.

57. Súd mal ďalej za nesporné, že veriteľ si svoj záväzok zo zmluvy spočívajúci v poskytnutí peňažných prostriedkov v prospech žalovaného v sume 2.000 eur prevodom na úverový účet žalovaného č. XXXXXXXXXXX/XXXX vedený v F. D. G., H. splnil dňa 14.12.2012 riadne a včas, na základe čoho vznikol na druhej strane žalovanému záväzok, vrátiť veriteľom poskytnuté peňažné prostriedky riadne a včas spolu s úrokmi, formou dohodnutých anuitných mesačných splátok v sume 73,49 eur, splatných k 19. dňu v mesiaci, počnúc od 19.12.2012. Rovnako mal súd v konaní za nesporné a podporené listinnými dôkazmi, že žalovaný nesplácal splátky v dohodnutej výške a splatnosti a k 22.04.2014 bol so splácaním úveru v omeškaní po dobu viac ako troch mesiacov, napriek opakovaným upozorneniam na neplnenie podmienok Zmluvy. Žalobca výzvou zo dňa 22.04.2014 vyzval žalovaného súčasne s oznámením o vyhlásení predčasnej splatnosti celého úveru (§ 565 a § 53 ods. 9 OZ), na jednorazovú úhradu zostávajúcej sumy úveru vo výške 1.509,58 eur s príslušenstvom na uvedený účet, najneskôr do 14.05.2014. Žalovaný žiadne ďalšie splátky žalobcovi neuhradil.

58. Na základe toho vznikol žalobcovi nárok na vrátenie celého zvyšku nesplateného úveru s úrokmi splatnými ku dňu zosplatenia úveru a poplatkami, v celkovej sume 1.392,70 eur, predstavujúcu neuhradené anuitné splátky do zosplatenia (dlžná suma istiny + úroky a poplatky do zosplatenia úveru), ďalej nárok na úroky vo výške 19,90 % ročne zo istiny 1.392,70 eur od 11.06.2014 do zaplatenia (úroky dohodnuté v Zmluve z istiny po zosplatení, predstavujúce odmenu, akú by žalovaný pri riadnom plnení povinností dlžníka zaplatil ako cenu peňazí), v zmysle vyššie uvedeného právneho názoru a ustálenej rozhodovacej praxi dovolacieho súdu (R 5/2021), a spolu s úrokmi z omeškania zo zostatku nesplatennej istiny úveru od 15.05.2014 do zaplatenia.

59. Žalobcovi boli uvedené nároky, ktoré mu vznikli na základe uzatvorenej Zmluvy čiastočne priznané už súdom prvej inštancie /bývalý Okresný súd Bratislava III/, v poradí prvým rozsudkom zo dňa 13.10.2016, sp. zn. 16C/486/2015-78 v spojení s opravným uznesením z 13.01.2017, sp. zn. 16C/486/2015-88, ktorým súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu v sume 1.392,70 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8 % ročne z istiny od 15.05.2014 do zaplatenia, a ktorý nebol v tejto časti napadnutý odvolaním žalobcu a ani nebol dotknutý zrušujúcim rozhodnutím dovolacieho súdu a v tejto časti nadobudol právoplatnosť dňa 04.01.2017 a vykonateľnosť dňa 10.01.2017.

60. Preto predmetom sporu o ktorom súd rozhodoval ostala tá časť žalovaných nárokov, ktorá bola pôvodným rozsudkom súdu prvej inštancie zamietnutá, následne potvrdená v tejto časti odvolacím

súdom a neskôr, na základe dovolania žalobcu zrušená uznesením dovolacieho súdu, v rozsahu dovolania žalobcu, tzn. časť nároku na úroky vo výške 19,90 % ročne zo istiny 1.392,70 eur od 11.06.2014 do zaplatenia, predstavujúce odmenu / cenu peňazí, ktoré žalobca ako veriteľ poskytol žalovanému ako dlžníkovi formou spotrebiteľského úveru.

61. S ohľadom na to, že podľa ustálenej rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu SR platí, že „Po vyhlásení predčasnej splatnosti spotrebiteľského úveru veriteľovi náleží úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí.“ (R 5/2021, rozhodnutie NS SR z 16.06.2020, sp. zn. 5Cdo/42/2020), žalobcovi ako veriteľovi okrem už priznaných nárokov na zaplatenie zosplatennej istiny úveru vrátane úrokov do zosplatenia (súčasť anuitných splátok po splatnosti) a zákonných úrokov z omeškania zo zosplatennej istiny úveru, vznikol žalobcovi popri zákonných úrokoch z omeškania aj nárok na zmluvné úroky z dlžnej istiny úveru po zosplatení úveru, predstavujúce odplatu za poskytnutie peňažných prostriedkov (úrok z úveru/cenu úveru) a žalovaný dlžník ich je povinný platiť od okamihu reálneho poskytnutia peňažných prostriedkov až do okamihu ich reálneho vrátenia, bez ohľadu na ich vrátenie v lehote splatnosti alebo v omeškaní, tzn. po lehote splatnosti. Uvedený nárok žalobcu vyplýva z citovaných ustanovení § 502 ods. 1 a § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka, v zmysle ktorých nárok na zaplatenie úroku, v danom prípade dohodnutého v Zmluve stranami sporu fixnou sadzbou do splatnosti úveru vo výške 19,9 %, trvá od poskytnutia peňažných prostriedkov až po ich vrátenie, teda aj po predčasnom zosplatení, nakoľko obsahom záväzku žalovaného okrem povinnosti vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky, je aj povinnosť zaplatiť úroky (odplatu za úver, resp. cenu úveru), ktoré nemožno stotožňovať s úrokmi z omeškania, ktoré sú sankciou za omeškanie, avšak vznik nároku na úrok z úveru neovplyvňuje.

62. Z uvedených dôvodov súd ohľadom nároku na úroky vo výške 19,90 % ročne zo istiny 1.392,70 eur od 11.06.2014 do zaplatenia, predstavujúce odmenu / cenu peňazí, ktoré žalobca ako veriteľ poskytol žalovanému ako dlžníkovi formou spotrebiteľského úveru, o ktorej bol súd povinný opätovne rozhodnúť v zmysle uznesenia dovolacieho súdu, žalobe ako dôvodnej vyhovel.

63. Podľa § 453 ods. 1 CSP, ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa primerane použijú na dovolacie konanie.

64. Podľa § 453 ods. 3 CSP, ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a trovách dovolacieho konania.

65. Podľa § 396 ods. 1 CSP, ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

66. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

67. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

68. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

69. Zároveň súd opätovne rozhodol o nároku na náhradu trov konania, a to v súlade s princípom úspechu v konaní podľa § 255 ods. 1 CSP tak, že žalobcovi ako úspešnej strane sporu, priznal voči žalovanému podľa § 262 ods. 1 CSP nárok na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie, vrátane trov pôvodného konania pred bývalým Okresným súdom Bratislava III. sp. zn. 16C/489/2015 a v zmysle § 453 ods. 3 CSP aj nárok na náhradu trov odvolacieho konania a dovolacieho konania. (výrok II. rozsudku).

70. O výške tohto nároku rozhodne súd podľa § 262 ods. 2 C.s.p. samostatným uznesením, vydaným vyšším súdnym úradníkom, po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré môže strana sporu podať v lehote 15 dní odo dňa doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje (§ 355 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 362 C.s.p.).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 C.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia alebo návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.